

Ontwerpbesluit Verlenen wijziging ontheffing

Gemeente Arnhem
T.a.v. het college van Burgemeester en Wethouders
Postbus 9029
6800 EL ARNHEM

Datum

21 juni 2022

Zaaknummer

2022-002980

Onderwerp

Aanvraag wijzigen ontheffing
soortbescherming

Inlichtingen bij

Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad

1 van 10

Datum verleende ontheffing

22 december 2020

Zaaknummer verleende ontheffing

2017-010678

Locatie

Wijk Schuytgraaf, Laan van de 5e Mei te Arnhem

Activiteit

Rooien bomen op twee plaatsen in veld 3
Schuytgraaf Arnhem

Geacht college,

Op 10 februari 2022 hebben wij uw aanvraag om bovenstaande ontheffing te wijzigen ontvangen.

Ontwerpbesluit

Wij verlenen u deze wijziging van de ontheffing.

U ontvangt nu het ontwerpbesluit. U mag pas met de activiteiten beginnen als u het definitieve besluit heeft ontvangen.

Wij publiceren dit ontwerpbesluit op www.overheid.nl. Iedereen kan op dit besluit reageren door middel van het indienen van een zienswijze.

Wilt u een zienswijze indienen? Dat kan mondeling door contact op te nemen met het Provincieloket, telefoonnummer 026 359 99 99, schriftelijk via Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem of digitaal via post@gelderland.nl.

De bijlage(n) zijn onderdeel van dit besluit

De bijlage bevat een toelichting op ons besluit. Ook zijn de voorschriften van dit besluit beschreven in de bijlage. Neem de bijlage(n) goed door. Hiermee kunt u problemen tijdens de uitvoering voorkomen.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

 provincie
Gelderland

Datum

21 juni 2022

Zaaknummer

2022-002980

Blad

2 van 10

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](https://www.gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Erik Steenbergen
Teammanager Vergunningverlening

Documentnummer(s) inzage stukken:

03630115, 03630123

Bijlage

Bijlage 1 - Toelichting en voorschriften

BIJLAGE 1

1 Aanvraag en procesverloop

Op dit besluit is afdeling 3.4 van de Awb van toepassing.

2 Wijzigingsverzoek

Wij hebben uw aanvraag beoordeeld op basis van de aangeleverde informatie. U vraagt om het volgende te wijzigen:

Werkzaamheden

Het wijzigingsvoorstel heeft betrekking op de rooiwerkzaamheden bij twee houtopstanden in veld 3 in plangebied Schuytgraaf Arnhem, zie figuur 1 in bijlage 2.

Uitgangspunt hierbij is dat de populierenrij nabij de Achterstraat, in het noordelijk deel wordt gerooid. Werkzaamheden rond de eendenkooi hebben alleen betrekking op het deel ten noorden van het fietspad (het zuidelijk deel is enkele jaren geleden gedaan). Rond de eendenkooi worden alleen de buitenste twee populierenrijen van de noord- en westzijde gerooid. Van de eerste rij blijft 5% van de bomen staan, van de tweede rij 15%. Aan de bomen die in deze rijen worden gehandhaafd vindt wel onderhoudssnoei plaats.

Daarnaast worden hier nieuwe bomen (zwarte els, iep en zomereik) en bosplantsoen (vogelkers, Gelderse roos, grauwe wilg, amandelwilg en rode kornoelje) aangeplant. Hierdoor ontstaat een geleidelijke en biodiverse overgang van het te behouden bos (de kern) naar het omliggende veld. De werkzaamheden staan gepland voor winter 2022-2023, en daarmee buiten het broedseizoen van vogels. De stammen en stobben worden afgevoerd, evenals een deel van het takmateriaal. Het resterende takmateriaal wordt in het bos op rillen aangebracht.

Verbodsbepalingen

De wijziging wordt aangevraagd voor de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*). Uit nader natuuronderzoek in mei-september 2021 is gebleken dat de werkzaamheden ook deze vleermuissoorten treffen. De kap van bomen zorgen ervoor dat mogelijk twee zomer- en paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis en één zomer- en paarverblijf van ruige dwergvleermuis worden aangetast en hun functie verliezen. De exacte bomen waarin de verblijfplaatsen zich bevinden zijn niet bekend.

Er wordt voor de gewone en ruige dwergvleermuis een ontheffing aangevraagd voor de volgende verboden van de Wnb:

- Het opzettelijk doden van in het wild levende dieren Wnb artikel 3.5 lid 1;
- Het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen Wnb artikel 3.5 lid 4.

Mitigerende maatregelen

De functionaliteit van de verblijfplaatsen komt niet in gevaar, ook niet tijdelijk, omdat maatregelen worden getroffen conform het Kennisdocument gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Er zijn in februari 2022 vervangende verblijfplaatsen gerealiseerd:

- In februari 2022 zijn 12 vleermuiskasten (8x Schwegler 1FF en 4x VK-MP-05) geplaatst. Bij milde winters kunnen de kasten ook als rustplaats worden gebruikt. De locaties van de kasten zijn weergegeven in figuur 2 en 3 in bijlage 2. Door deze maatregel blijft het aanbod aan paarverblijfplaatsen voor gewone en ruige dwergvleermuizen behouden. De kasten zijn aan bomen gehangen. De voorkeur bij gewone dwergvleermuis is om kasten aan gebouwen te hangen. Dit is in deze situatie niet mogelijk, omdat de bijgelegen woning wordt gesloopt en er geen andere bebouwing in de ingreepzone aanwezig is. Daarbij bevindt de huidige verblijfplaats van gewone dwergvleermuis zich in één van de bomen, wat aangeeft dat de vleermuizen de bomen, en dus de toekomstige boomkasten, weten te vinden.
- Voor vervangende verblijfplaatsen is een gewenningsperiode van minimaal 6 maanden nodig. De kasten zijn opgehangen in februari 2022. Het ongeschikt maken van de verblijfplaats en het vellen van de boom zal plaatsvinden in oktober 2022. Er wordt voldaan aan de voorgeschreven gewenningsperiode.
- Met het aanplanten van nieuwe bomen is de functionaliteit van verblijfplaatsen op lange termijn gewaarborgd. De tijdelijke kasten zullen blijven hangen ten minste tot de nieuwe bomen een functie als verblijfplaats kunnen vervullen.
- Daarnaast wordt ook een kraamkast op palen gerealiseerd als extra maatregel, bovenop de verplichte maatregelen. De vleermuispaal bestaat uit twee afzonderlijke kraamkasten die met de rug tegen elkaar worden geplaatst. De palen functioneren als zomer- en paarverblijf. Uit onderzoek in Beek- Ubbergen bleek de toren in gebruik door een kraamkolonie van gewone dwergvleermuizen en is daarmee functioneel gebleken. De paal wordt voor de aanvang van de kraamperiode gerealiseerd en vormt een aanvulling op de bestaande functies van het bos (waarbij op dit moment geen kraamverblijf aanwezig is). De kraamkast op palen is aangegeven in figuur 3 in bijlage 2.

Maatregelen bij velwerkzaamheden bomen

Om doden van vleermuizen te voorkomen worden de volgende maatregelen gehanteerd:

- Het rooien van de bomen wordt uitgevoerd in oktober, dit is de minst kwetsbare periode van vleermuizen. In deze tijd van het jaar zijn de dieren nog voldoende actief zijn om naar een andere plek te verhuizen.
- Het rooien van de bomen wordt onder begeleiding van een ter zake kundig ecooloog uitgevoerd. Bomen met holtes en spleten (nagenoeg allemaal dus) worden voorzichtig op de grond gelegd, met de holte/spleet naar boven. Dieren kunnen dan zelfstandig vertrekken.

Belang

Het aangevraagde belang is hetzelfde als het belang waarvoor de ontheffing reeds is verleend.

Geen andere bevredigende oplossing

De ingreep is locatiespecifiek, een betere alternatieve locatie is dus niet van toepassing. Voor de ingreep in Schuytgraaf worden omliggende percelen bebouwd. De vitaliteit van de bomen is dermate slecht dat dit risico's oplevert voor de bebouwing op de omliggende percelen. Een andere locatie is dus geen alternatief, omdat het om dit specifieke bosje gaat waarin de bomen een gevaar opleveren.

Er is geen andere planning of uitvoeringswijze die minder effecten op betreffende vleermuissoorten hebben. De meest gunstige periode is gekozen, om verstoring van vleermuizen zoveel mogelijk te beperken. Het rooien van de bomen wordt uitgevoerd in oktober, dit is de minst kwetsbare periode van vleermuizen. In deze tijd van het jaar zijn de dieren nog voldoende actief om naar een andere plek te verhuizen. Ook de methode is zo afgestemd dat verstoring van vleermuizen zoveel mogelijk wordt voorkomen. Zo worden alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd binnen het territorium (zie vervangende verblijfplaatsen) en worden maatregelen genomen om het doden van dieren te voorkomen. De bomen kandelaber en zonder de verblijfplaatsen aan te tasten is niet mogelijk, omdat het niet duidelijk is waar de verblijfplaatsen zich precies bevinden. Omdat de vitaliteit van de bomen tot onveilige situaties kan leiden, is het zaak om het bosplantsoen te kappen. Na de ingreep worden hier nieuwe bomen (zwarte els, iep en zomereik) en bosplantsoen (vogelkers, Gelderse roos, grauwe wilg, amandelwilg en rode kornoelje) aangeplant. Deze kunnen op termijn weer een functie vervullen als (paar)verblijfplaats voor de gewone en ruige dwergvleermuis.

Geen afbreuk staat van instandhouding

De gewone dwergvleermuis komt in Nederland en ook in Arnhem algemeen voor. De landelijke staat van instandhouding (Svl) wordt als gunstig beschouwd. De omvang van de populatie van de gewone dwergvleermuis wordt geschat tussen de 300.000 en 600.000 dieren. De huidige verspreiding, omvang van het leefgebied en populatieomvang bevinden zich ruim boven de grens waaronder de staat van instandhouding ongunstig wordt. Er zijn geen aanwijzingen dat de staat van instandhouding van de soort in Arnhem afwijkt van de landelijke staat van instandhouding. De ruige dwergvleermuis wordt verspreid door Nederland waargenomen, maar in veel lagere aantallen dan de gewone dwergvleermuis. De staat van instandhouding van de ruige dwergvleermuis in Gelderland is ongunstig – slecht. De soort heeft een verslechterende regionale trend. Ervan uit gaande dat de maatregelen zoals beschreven getroffen worden, zijn negatieve effecten op de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis uitgesloten. Alternatieve tijdelijke en permanente verblijfplaatsen voor beide soorten zijn bewezen effectief. Het aanbod beschikbare verblijfplaatsen blijft op peil. Hiermee zijn negatieve effecten op populatieniveau (lokaal, regionaal en landelijk) en de staat van instandhouding dus ook uitgesloten.

3 Beoordeling

Wij gaan akkoord met uw voorgestelde wijziging.

Dit betekent dat bovenstaande ontheffing verandert. De volgende voorschriften worden toegevoegd aan de ontheffing:

1. Het vellen van de bomen en voorafgaand daaraan het ongeschikt maken van de te rooien bomen met holten en spleten moet worden uitgevoerd na de paarperiode tussen 15 oktober en 15 november. Na 15 november zijn vleermuizen in winterrust.
2. De wijze van ongeschikt maken van de bomen met holten en spleten dient door een vleermuisdeskundige te worden bepaald. Tussen het ongeschikt maken en de start van de werkzaamheden moeten minimaal 3 dagen zitten waarop het weer bij zonsondergang geschikt is geweest voor vleermuizen; minimaal 10 graden Celsius, weinig wind (< 5 Bft) en droog. Na deze drie dagen moet nogmaals met een avondcontrole door een vleermuisdeskundige, en bij geschikt weer voor vleermuizen, gecontroleerd worden of de vleermuizen echt vertrokken zijn.
3. Indien bij de controlerende uitvliegende vleermuizen worden waargenomen, worden in overleg met de ecologisch deskundige aanvullende maatregelen getroffen om de verblijfplaatsen ongeschikt te maken. Ook na deze maatregelen moet een controle worden uitgevoerd of de vleermuizen echt vertrokken zijn, zoals omschreven bij voorschrift 1. Deze cyclus dient net zolang herhaald te worden totdat er geen uitvliegende vleermuizen meer worden waargenomen.
4. Indien tijdens de werkzaamheden toch vleermuizen worden aangetroffen, wordt het werk ter plaatse stopgezet totdat de vleermuizen uit zichzelf vertrokken zijn. De ecologisch deskundige wordt hierbij geraadpleegd. Indien de vleermuizen niet uit zichzelf vertrekken, moet contact opgenomen worden met de provincie Gelderland om toestemming te vragen voor aanvullende maatregelen.
5. Het rooien van de bomen wordt onder begeleiding van een ter zake kundig ecooloog uitgevoerd. Na het kappen van bomen moeten de bomen met holten en spleten minimaal één nacht blijven liggen, met de holte/spleet naar boven zodat eventueel toch aanwezige vleermuizen nog kunnen uitvliegen. Van belang is dat de bomen tijdens het vellen niet met een harde klap op de grond terecht komen waardoor dieren gedood of verwond kunnen worden. Tevens moet er voldoende hoogte aanwezig zijn om de vleermuizen uit te kunnen laten vliegen.

6. De tijdelijke kasten dienen te blijven hangen ten minste tot de nieuwe bomen op de twee locaties een functie als verblijfplaats kunnen vervullen. De tijdelijke vleermuiskasten mogen pas verwijderd worden op het moment dat deze niet in gebruik zijn door vleermuizen en buiten de meest kwetsbare periodes zijnde de kraamperiode (half mei tot half juli) en de winterperiode (1 november tot 1 april). De kasten mogen enkel verwijderd worden onder begeleiding van een ecologisch deskundige.

De overige voorschriften van bovenstaande ontheffing met zaaknummer 2017-010678 blijven ook gelden.

We verlenen de ontheffing voor de soort(en), verbodsbepaling(en) en wettelijke belang(en) zoals weergegeven in tabel 1.

Tabel 1 Soorten, verboden en belangen

Soort	Verbod	Belang
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Artikel 3.5 lid 2 Artikel 3.5 lid 4	Het opzettelijk verstoren Het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen
Ruige dwergvleermuis (<i>Pipistrellus nathusii</i>)		

Belang:

A. Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

U vraagt aan voor artikel 3.5 lid 1 het opzettelijk doden en verwonden van vleermuizen. Hiervoor kunnen wij geen ontheffing verlenen. Het opzettelijk doden en verwonden dient te aller tijden voorkomen te worden door het tijdig ongeschikt maken van de verblijfplaatsen en het zorgvuldig vellen van de bomen. Daarnaast is ook een overtreding van de verbodsbepaling in artikel 3.5 lid 2 het opzettelijk verstoren van vleermuizen aan de orde waarvoor wij een ontheffing verlenen.

Beoordelingskader

Tabel 2 geeft een overzicht weer van de relevante aspecten waarop getoetst is in het kader van de Wnb.

Tabel 2 Beoordeling van het toetsingskader

Toetsingskader	Beoordeling
Er is voldoende onderzoek uitgevoerd naar alle mogelijk voorkomende soortgroepen en alleen op de aangevraagde soorten treedt een effect op door het project.	Ja
Toelichting: Er worden maatregelen getroffen om negatieve effecten op wezel en hermelijn te voorkomen. Een ontheffing voor deze soorten wordt niet aangevraagd.	

Datum

21 juni 2022

Zaaknummer

2022-002980

Blad

8 van 10

In beide houtopstanden zijn geen jaarrond beschermde nestplaatsen aangetroffen. Omdat de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd, worden met de ingreep geen broedende vogels verstoord.	
Het onderzoek naar de aangevraagde soorten is door deskundigen uitgevoerd en door ons als voldoende beoordeeld.	Ja
De negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden worden met de voorgeschreven maatregelen voldoende gemitigeerd en gecompenseerd.	Ja
Toelichting: Omdat de exacte bomen waarin de verblijfplaatsen zich bevinden niet bekend zijn, moeten alle bomen met holten en spleten die gerooid worden ongeschikt gemaakt worden, zie voorschriften.	
De alternatieve locaties, werkwijze, inrichting en planning zijn voldoende afgewogen en er is geen bevredigend alternatief.	Ja
Het wettelijk belang waarvoor is aangevraagd zoals aangegeven in tabel 1 is van toepassing en voldoende onderbouwd.	Ja
De lokale staat van instandhouding van de aangevraagde soorten blijft gewaarborgd door het nemen van de voorgeschreven maatregelen.	Ja

4 Juridische grondslagen

Voor deze brief gelden:

Wet natuurbescherming

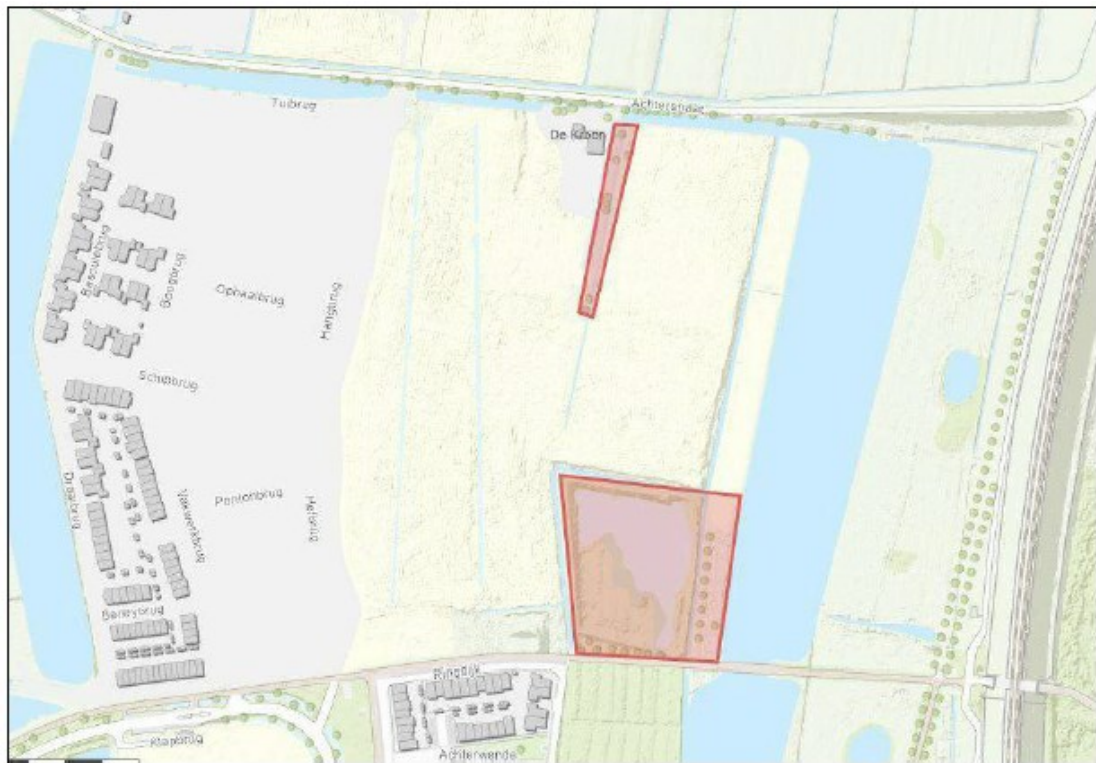
- Habitatrictlijnsoorten / Verdrag van Bern soorten / Verdrag van Bonn soorten
 - artikel 3.8, lid 1 en lid 5

Datum
21 juni 2022

Zaaknummer
2022-002980

Blad
9 van 10

BIJLAGE 2

Figuur 1. Ligging plangebied. Beide houtopstanden op veld 3 zijn rood gemarkeerd. Bron: gemeente Arnhem.

Datum

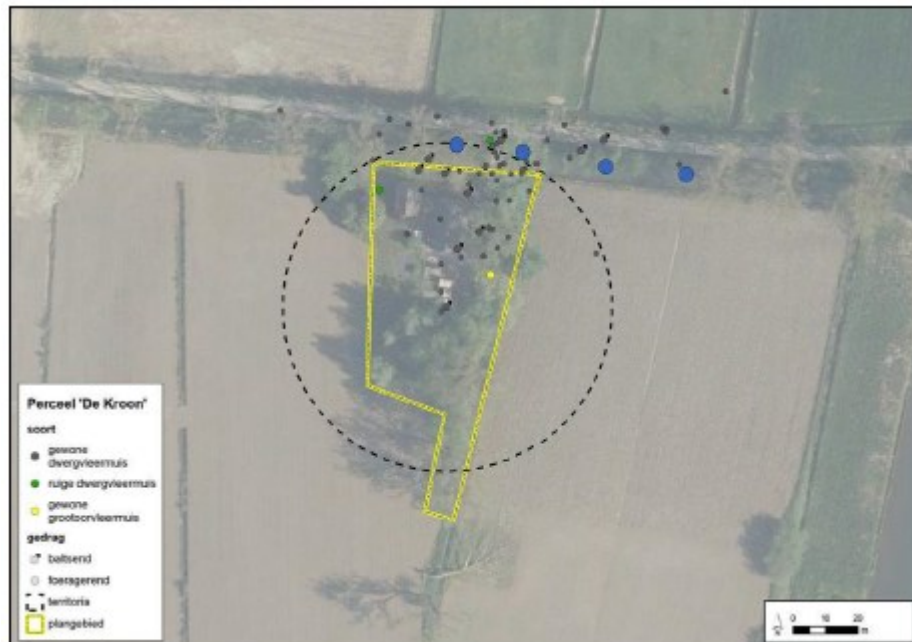
21 juni 2022

Zaaknummer

2022-002980

Blad

10 van 10

Figuur 2. Waarnemingen vleermuizen in najaar 2021 en locaties vleermuiskasten "de Kroon". Blauwe stippen zijn kasten voor gewone dwergvleermuis.

Figuur 3. Waarnemingen vleermuizen in najaar 2021 en locaties vleermuiskasten populierenbos veld 3. Blauwe stippen zijn kasten voor gewone dwergvleermuis, paarse stippen zijn kasten voor ruige dwergvleermuis. Oranje stip is kraamkast op palen.